

**JADRANSKI ZAVOD HRVATSKE
AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI**
◇
HRVATSKO DRUŠTVO ZA POMORSKO PRAVO

**MEMORANDUM O PRAVNOM STATUSU POMORSKOG DOBRA U LUKAMA OD OSOBITOGA
MEĐUNARODNOG GOSPODARSKOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU HRVATSKU**

U povodu javne rasprave koja se pavela u dnevnim medijima o mogućoj privatizaciji pomorskog dobra u lukama od osobitoga međunarodnog gospodarskog značaja za RH nakon objavljivanja Nacionalnoga plana na mrežnim stranicama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, a u vezi s najavljenim postupkom donošenja novog zakonodavnog okvira koji bi uređivao pomorsko dobro i morske luke, Hrvatsko društvo za pomorsko pravo i Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iznose javni memorandum zainteresiranoj znanstvenoj, stručnoj i općoj javnosti te tijelima državne vlasti:

Hrvatsko društvo za pomorsko pravo i Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izražavaju zajedničko stajalište o potrebi očuvanja pomorskog dobra kao dobra od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koje uživa njenu osobitu zaštitu. Smatramo kako se ta zaštita može najbolje ostvariti na način da se pomorsko dobro, uključujući i morske luke, zadrži izvan pravnog prometa njegovim određivanjem kao općeg dobra na kojem nije moguće ostvarivati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi. Eventualna promjena pravnog režima i definiranje pomorskog dobra kao javnog dobra u općoj upotrebi predstavljalo bi put ka promjeni vjekovne percepcije da je pomorsko dobro na upotrebi svakome da se služi sukladno njegovoj svrsi i namjeni, a vodilo bi stvaranju percepcije da pomorsko dobro može pripadati samo nekome, a ne svima.

Iako je pomorsko dobro proklamirano kao dobro koje uživa zaštitu Republike Hrvatske, smatramo da ta zaštita još uvijek nije adekvatno ostvarena uslijed nedostatka materijalnih i kadrovskih kapaciteta tijela državne uprave te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tome, nažalost, doprinosi i neadekvatni zakonski okvir koji je nužno hitno zamijeniti novim te razriješiti mnoga otvorena pitanja o upotrebi i korištenju pomorskog dobra. Pri tome, smatramo da je primjerenije korištenje pomorskog dobra na temelju koncesije, nego uspostavljanjem bilo kakvih stvarnih prava na njemu. Time se postiže ravnoteža između interesa gospodarskih subjekata za korištenjem pomorskog dobra, te potrebe za adekvatnom zaštitom javnog interesa društvene zajednice koji proizlazi iz posebnog statusa pomorskog dobra.

Naprotiv, mišljenja smo da uvođenje bilo kakve mogućnosti stjecanja stvarnog prava na pomorskom dobru, uslijed svojih nužnih ograničenja, ne bi doprinijelo povećanju interesa potencijalnih ulagača, a pri tome bi narušilo imunitet pomorskog dobra od zahvata privatnog vlasništva. Međutim, upravo u području primjene zakonodavstva o koncesijama danas postoje mnogi problemi jer postojeći propisi o pomorskom dobru i morskim lukama i nakon osam godina još uvijek nisu usklađeni s propisima o koncesijama.

Hrvatsko društvo za pomorsko pravo i Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti stoga pozivaju da se ulože dodatni napor u pripremi nacrtu novog zakona kojim će se urediti pomorsko dobro i morske luke te da o istome provede kvalitetnu, vremenski neopterećenu, znanstvenu, stručnu, a potom i javnu raspravu, sve u cilju donošenja kvalitetnog i sveobuhvatnog pravnog okvira, koji će odoljeti potrebama njegovih promjena u srednjoročnom razdoblju, a čime bi se uspostavila atmosfera pravne sigurnosti i reda na pomorskom dobru.

U Zagrebu, 12. travnja 2017.

Voditelj Jadranskog zavoda HAZU
Professor emeritus Vladimir-Đuro Degan

Predsjednik HDPP
Dr. sc. Petar Kragić